

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2024. május 25–31.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Shangri-La Párbeszéd 2024: kevés eredmény, kevés eredménytelenség	4
Kelet-Ázsia	8
Dél-Ázsia	12
Délkelet-Ázsia	15
Közel-Kelet	20
Oroszország és a posztsovjet térség	25
Impresszum	31

EURASIA
CENTER

A HÉT GYORSELEMZÉSE

**Shangri-La Párbeszéd 2024: kevés eredmény,
kevés eredménytelenség**

Szakáli Máté

Shangri-La Párbeszéd 2024: kevés eredmény, keves eredménytelenség

A Kína és az Egyesült Államok ázsiai szövetségesei közötti politikai és biztonsági feszültségek szabták meg az idei szingapúri Shangri-La Párbeszéd kommunikációit és kimenetelét, egy olyan biztonságpolitikai szakmai tanácskozását, amelyre minden évben a világ minden tájáról érkeznek védelmi tisztviselők és politikai elemzők. Az esemény az utóbbi években a kínai–amerikai kapcsolatok barométerének számít.

A jelentős előre- és visszalépések (hiányának) háttere

A csúcstalálkozó tematikáját és a résztvevők retorikáját a globális biztonsági sokkok, köztük az orosz-ukrán és az Izrael-Gáza háború fejleményei, illetve a potenciális sokkok, mint a nukleáris proliferáció és a területi viták határozták meg. A Párbeszéd menetének igazodási pontjait jóllehet Kína és az Egyesült Államok az Ázsia jelenére és jövőjére vonatkozó saját elképzeléseinek tartalma és fogadtatása adták. Június 1-jén Lloyd Austin amerikai védelmi miniszter az indo-csendes-óceáni partnerségek és az Európával és a Közel-Kelettel való összeköttetések „új konvergenciáján” alapuló közös ázsiai jövőképet [vázolt föl](#), emellett bejelentette többek között egy háromoldalú amerikai–japán–dél-koreai hadgyakorlat és egy új regionális védelmi ipari bázis létrehozásának tervezett kezdeményezéseit. Június 2-án Dong Jun kínai védelmi miniszter [beszédében](#) egy új ázsiai–csendes-óceáni regionális biztonsági keretrendszer kiépítésére vonatkozó hatpontos kínai megközelítés elfogadtatása érdekében szólalt föl, miközben Tajvant „veszélyes helyzetére” figyelmeztette, „egy bizonyos országot” (azaz a Fülöp-szigeteket) pedig a dél-kínai-tengeri „provokációinak” a regionális érdekeket és az ASEAN alapokmányt sértő, kontraproduktív mivoltára.

Ezen ellentétes (rend)elképzelések megfogalmazásai – más elkötelezettségekkel, illetve célzott párbeszédekkel és újságírói tájékoztatókkal párosulva – a többi felszólalás tartalmát, valamint az amerikai és a kínai védelmi miniszterek május 31-i kétoldalú, 2022 óta első személyes [megbeszélését](#) is jelentős mértékben meghatározták. A személyes megbeszélés tényének önértéke mellett kiemelendő, hogy a felek megállapodtak a katonai parancsnokok kétoldalú telefonos kommunikációjának egy-két hónapon belül történő újraindításáról, továbbá egy válságkezelő vegyes munkacsoport felállításáról az év végéig. A két nagyhatalom közötti magasszintű katonai kommunikáció helyreállításáról Hszi Csin-ping kínai és Joe Biden amerikai elnök a tavaly novemberi San Fransisco-i találkozásán [állapodott meg](#) elvben; a miniszterek mostani szingapúri bejelentése az akkori döntés érvényesítése felé tett visszafogott lépésnek tekinthető.

Ázsia és a világ a szuperhatalmi feszültségek enyhítését szorgalmazza

A kínai–amerikai érdek- és ambícióellentétek nyilvános megerősítése mellett a háromnapos (május 31. - június 2.) Shangri-La Párbeszéd hét plenáris ülésének további, alapvetően a védelmi miniszterek hármass formációkba szervezett egyéni beszédei által tematizált eseményei is kiemelésre érdemesek.

Prabowo Subianto indonéz védelmi miniszter egyúttal megválasztott elnök például az Izrael-Gáza konfliktus kétállami megoldására tett közvetítői javaslatot, valamint [bejelentette](#) Indonézia hajlandóságát békefenntartó erők és egészségügyi személyzet delegálására a térségbe; ugyanakkor Zelenszkij ukrán elnök meghívására a június 15-16-án Svájcban megrendezendő békekonferenciára kitérően reagált.

Ferdinand Marcos Jr. Fülöp-szigeteki elnök [beszédében](#) országa szuverenitásának sérthetlenségét, valamint a Dél-kínai-tengerrel kapcsolatos megközelítésének hazai, regionális és globális tétjét hangsúlyozta. A beszéd azon tágabb erőfeszítés részének tekinthető, amelynek keretében a Fülöp-szigeteki tisztviselők igyekeznek visszautasítani a narratívát, miszerint Manila Washington által támogatott és a többi ASEAN-államtól elszigetelt „magányos báb bajkeverő” lenne. „Ez soha nem választás kérdése. Mindkét ország fontos. A régió folyamatos stabilitása megköveteli, hogy Kína és az Egyesült Államok felelősségteljesen kezelje a rivalizálást” – fogalmazott az elnök.

Dél-Korea védelmi minisztere megerősítette Szöul aggodalmát a Koreai-félsziget biztonsági helyzetének fokozatos romlása miatt. Emellett a szabályalapú nemzetközi rend további védelme érdekében Shin Won-sik [kifejtette](#) „újabb bizonyítékokat látunk arra, hogy az Oroszország által Ukrajna megtámadásához használt fegyvereket illegálisan importálták Észak-Koreából. Az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjaként Oroszországnak a globális béke őrzőjeként kellene szolgálnia, mégis fegyvereket kap egy olyan rezsimtől, amely számos ENSZ BT-határozatot sért. Ez elképzelhetetlen, szélsőséges önellentmondás és árulás a nemzetközi közösséggel szemben.”

„A komplex biztonsági környezet közepette létfontosságú, hogy a legmodernebb technológiák teljes körű felhasználásával javítsuk képességeinket. Japán támogatja a fejlett technológiák, például a pilóta nélküli eszközökkel történő megfigyelés, valamint az elemzés, az információkivetítés és a döntéshozatal mesterséges intelligencia általi elősegítését.” – [fogalmazott](#) Kihara Minoru, a szigetország védelmi minisztere, rámutatva Tokió elköteleződésére a minilaterális együttműködések iránt is.

Kanada védelmi minisztere, Bill Blair, [beszédében](#) első alkalommal erősítette meg explicit módon az Indo-Csendes-óceáni térség prioritizálását országa külkapcsolataiban; egyúttal bejelentette a Kanadai Királyi Haditengerészet hajóinak bevetését Kanada indo-csendes-óceáni stratégiájának támogatására a multinacionális kapcsolatok, illetve a partnerek és szövetségesek közötti bizalom elősegítése jegyében.

Az Európai Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselője [felszólalásában](#) az ázsiai országok hiteles és elkötelezett partnerének nevezte az EU-t a biztonság és a védelem területén. „Európa elvi egységet alkot,... ami kész tanulni Ázsiától.” „Az Európai Unió rendelkezik know-how-val, hozzáadott értékkel a nem hagyományos biztonsági területeken, és hajlandóak vagyunk szoros együttműködést kialakítani ezekben: a kibertérben, a dezinformáció és a külföldi beavatkozás terén, a tengeri biztonságban.” – javasolt konkrét együttműködési lehetőségeket ázsiai kollégáinak Josep Borrell.

Ami megnyugtató lehet a csúcs házigazdája és régió országai számára, hogy a szemlézett és a további miniszteri felszólalások közül sok tér ki az „[ASEAN-központúság](#)” fogalmára, és arra, hogy a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) továbbra is a regionális biztonsági struktúra kulcsfontosságú elemének kell maradnia. A csoportosulás visszatérően részesül belső és külső döntéshozói kritikákkal a regionális kihívásokra (pl.: a mianmari polgárháború) való reagálás terén tapasztalható lassú reakciója és a megvalósuló fellépései eredménytelensége miatt. A délkelet-ázsiai résztvevők részéről mutatkozott fogadókészség a kritikára és a felismerésre, hogy az ASEAN bár konstruktív, de korlátozott hatásokat kiváltó szereplő a térség biztonsági architektúrájának és fejleményeinek alakításában. Ezen (rendszeresen megerősítésre kerülő) felismerés alapján a tagállamok a továbbiakban is megengedhetik maguknak, hogy együttesen újragondolják az ASEAN-központúság formáját,

tartalmát és megjelenítését. Nemzetbiztonsági szempontból ugyanis azt nem engedhetik meg, hogy a Szövetség – az újradefiniálás által kieszközölhető nagyobb stratégiai relevancia hiányában – a külvilág számára elveszítse intézményes partneri jelentőségét.

Az idei csúcs tanulsága

Évente megrendezésre kerülő eseményként a Shangri-La Párbeszéd is rendelkezik rituális retorikával és bevett gyakorlatokkal. Ezen struktúra révén pedig fontos kommunikációs teret nyit, mind a szervezők hivatalos programján keresztül, mind pedig a résztvevők alternatív értelmezései révén. A párbeszéd fontos funkciója – különösen az érdekellentétben álló felek között – annak biztosítása, hogy mindkét fél megértse a másik aktuális „vörös vonalait”. E tekintetben a Shangri-La Párbeszéd idén ha nem is eredményesnek, de mindenképpen sokatmondónak bizonyult.

Ismét egyértelművé vált, hogy Washington és Peking közös külföldi – alapvetően bizalmi deficittel – , de saját belföldi kihívásokkal is szembesül a nemzetközi biztonsági elképzelései ismertetése során. A reakciók alapján mind az amerikai, mind a kínai védelmi miniszter beszéde a szándékaik ellenére is alkalmas volt táplálni az ázsiai–csendes-óceáni térség minden országában meglévő aggodalmakat a nagyhatalmi elképzeléseik valós céljaival kapcsolatban. Az idei csúcson elhangzott hozzászólások közül meglehet Richard Marles ausztrál védelmi miniszter [foglalta össze](#) találóan a legtöbb résztvevő álláspontjának közös nevezőjét, azaz a nagyhatalmi végletek elutasítását: „az Indo-csendes-óceáni térség stabil és fenntartható stratégiai rendje nem függhet az államok belső rendjétől, vagy olyan illegitim koncepcióktól, mint a feltartóztatás... El kell köteleznünk magunkat a normaképzés mellett, amely lehetővé teszi számunkra, hogy konfliktus és kényszer nélkül átvészeljük ezt a kockázatos időszakot, ahol minden ország szabadon követheti nemzeti érdekeit, és ahol a vitákat párbeszéddel és a nemzetközi joggal összhangban oldják meg.”

A gyorselemzést készítette: Szakáli Máté

EURASIA
CENTER

▶ **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Kína és Japán megállapodott abban, hogy hat év kihagyás után újraindítják a kormánypárti tárgyalásokat

Sakura Murakami, The Japan Today, 2024. május 31.

Kína és Japán megállapodott abban, hogy hat év után először folytatják a rendszeres tárgyalásokat kormányzó pártjaik között – közölték szerdán a japán koalíciós kormány illetékesei. Ázsia két legnagyobb gazdasága között feszültek a kapcsolatok, többek között Japán aggodalmai Kína tengeri tevékenysége miatt a Kelet- és Dél-Kínai-tengeren, valamint Kína tiltakozása az ellen, hogy Japán a megbénult fukusimai atomerőműből szennyezett vizet enged az óceánba. A tárgyalások újraindításáról szóló megállapodás azután született, hogy Li Qiang kínai miniszterelnök Japán és Dél-Korea vezetőivel találkozott négy év után az első háromoldalú csúcstalálkozón. A három fél megállapodott abban, hogy újraélesztik a kereskedelmi és biztonsági párbeszédet, amelyet a globális feszültségek hátráltatnak. A kormánypárti megbeszéléseket korábban körülbelül évente egyszer tartották, de 2018 óta nem került sor rá.

Forrás: [China, Japan agree to restart ruling party talks after six-year hiatus](#)

Kína a kritikus ágazatokban célozza visszaszorítani a pazarló termelést a környezetszennyezés és a többletkapacitások enyhítése érdekében

Ji Siqi, SCMP, 2024. május 30.

Peking ígéretet tett arra, hogy kigyomlálja Kína „elmaradott termelési kapacitását” magas szintű energiafogyasztással és szennyezéssel – ezzel a lépéssel kívánja elérni a szén-dioxid-csökkentési céljait, és enyhíti a nyugati politikusok által hangoztatott ipari túlkapacitási aggodalmakat. A kínai állam a 2024-25-ös energiamegtakarítási és szén-dioxid-csökkentési cselekvési terv szerint az ország az energiatároló kapacitás növelésével, a szénfogyasztás „szigorú és ésszerű” ellenőrzése mellett emeli a megújuló energia arányát és hasznossági arányát is villamos hálózatában. Az új akcióterv négy ipari ágazatot határozott meg, amelyekben az elpazarolt termelési kapacitást meg kell szüntetni: az acélt, a petrolkémiai termékeket, a színesfémeket és az építőanyagokat, az új kapacitást pedig bizonyos alágazatokban szigorúan betiltják vagy „szigorúan korlátozzák”. A nyilvánosságra hozott adatok szerint Kína a zöld szektorban világelsővé nőtte ki magát, és a termelés példátlan ütemben bővült, és a megújuló energia beépített kapacitása 2023-ban meghaladta az 1,45 milliárd kilowattot, ami az ország teljes beépített villamosenergia-termelési kapacitásának több mint felét teszi ki.

Forrás: [China targets wasted production in critical sectors to curb pollution, ease overcapacity](#)

A BYD kiadja az 5. generációs DM hibrid technológiáját 2100 km-es hatótávval Xinhua, 2024. május 29.

A kínai elektromos járművek óriása, a BYD kiadta ötödik generációs DM (kettős üzemmódú) hibrid technológiáját a plug-in hibrid elektromos járművekhez, amelyek 2100 kilométeres hatótávolságúak. A technológiával a BYD konnektorral tölthető hibrid járművei világszerte vezető szerepet tölthetnek be egy sor kulcsmutatóban, 46,06%-os hőhatékonyságot, 2,9 liter/100 kilométeres üzemanyag-fogyasztást még áramhiányos állapotban is, valamint 2100 kilométeres hatótávot érhetnek el. A hatótávolságot teljesen feltöltött akkumulátorral és teli tankkal rendelkező járművek alapján határozták meg. A rendezvényen a BYD bemutatott két új technológiával hajtott autómodellt is, a Qin L DM-i-t és a Seal 06 DM-i-t, amelyek a hagyományos autók üzemanyagának csak egyharmadát használják fel, és megháromszorozzák a hatótávolságot. Az árak 99 800 jüan (kb. 14 000 USD) és 139 800 jüan között mozognak. A Kínai Autógyártók Szövetsége szerint 2024 első négy hónapjában a kínai új energiafelhasználású járművek gyártása és értékesítése 2,985 millióra, illetve 2,94 millió darabra nőtt.

Forrás: [BYD releases 5th-generation DM hybrid technology with 2,100-km range](#)

Az RMB növekvő nemzetközi szerepe Shi Jing, SCMP, 2024. május 30.

A Kína és az Egyesült Államok közötti jelentős kamatkülönbségek elősegíthetik az offshore renminbi piac fejlődését, ami viszont elősegítheti a kínai valuta további nemzetközivé tételét – vélik szakértők. Észrevételeik akkor hangzottak el, amikor a China Construction Bank londoni fiókjának kumulatív elszámolási értéke május 22-ig meghaladta a 100 billió jüant (13,8 billió dollár), így már a nyolcadik egymást követő évben megőrizte pozícióját Ázsián kívül a legnagyobb offshore RMB elszámolóbankként. Ennél is fontosabb, hogy a rekord tükrözi az RMB erősítő funkcióját a fizetések, befektetések és finanszírozás terén, valamint a nemzetközi valutatartalékként betöltött növekvő szerepét. A Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication, vagyis a SWIFT szerint az RMB 4,52%-os részesedéssel áprilisban már a hatodik egymást követő hónapban megtartotta pozícióját a globális fizetések negyedik legaktívabb devizájaként. A Bank of China számításai szerint a tengerentúli intézmények által a kínai onshore piacon kibocsátott jüanban denominált kötvények, az offshore RMB-kötvények és a kínai pénzügyintézetek által a tengerentúli piacokon nyújtott RMB-kölcsönök együttes értéke 2023-ban megközelítette a 749,4 milliárd jüant, így 93%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest.

Forrás: [Milestone of CCB shows growing role of RMB](#)

A hadgyakorlatok tempója felpörög Ázsiában, de Kína még mindig lemarad az Egyesült Államoktól és szövetségeseitől

Gerry Doyle & Greg Torode, Japan Today, 2024. május 31.

Az Egyesült Államok és Kína jelentősen megnövelte a hadgyakorlatainak számát Ázsiában az elmúlt években a regionális feszültségek közepette, bár a pekingi gyakorlatok mértéke és összetettsége továbbra is elmaradnak az amerikaiakétól – derült ki egy új tanulmányból. A londoni székhelyű Nemzetközi Stratégiai Tanulmányok Intézete (International Institute of Strategic Studies – IISS) a 2003 és 2022 közötti ázsiai hadgyakorlatokról készített felmérésben azt mondta, hogy a gyakorlatok egyre nagyobb ütemben terjednek, részben az Egyesült Államok és Kína képességeinek tesztelésére és a stratégiai diplomácia fellendítésére tett erőfeszítéseinek köszönhetően. Az IISS pénteken kiadott „Scripted Order” tanulmánya mintegy 1113 amerikai gyakorlatot térképezett fel ázsiai országok részvételével, szemben a Kína által végrehajtott 130 gyakorlattal. Diplomataik és elemzők azt mondják, hogy szorosan figyelik a tendenciát, és egyesek megjegyzik, hogy a gyakorlatok számos célt szolgálnak: a vitatott vizeken a hajózás szabadságának előmozdítását, az elrettentés és megnyugtatás jelzését, valamint a diplomácia javítását. A gyakorlatok lehetőséget teremtenek a riválisok képességeinek és kommunikációjának vizsgálatára is, mivel mind az amerikai, mind a kínai hajók és repülőgépek gyakran árnyékolják egymást. Kína, Észak-Korea és Oroszország mind arra panaszkodott, hogy az Egyesült Államok hadgyakorlatainak fokozódó üteme, szövetségeseivel és anélkül, fokozza a feszültséget a régióban, és fegyvergyarapodást vált ki. Az Egyesült Államok szerint a gyakorlatokra a bizalomépítés és az interoperabilitás javítása érdekében van szükség.

Forrás: [Military drill tempo picks up in Asia, but China still lags U.S. and allies, report says](#)

**EURASIA
CENTER**

► **DÉL-ÁZSIA**

Dél-Ázsia

Pakisztán exportja 20%-kal nőtt a régió országaiba az elmúlt 10 hónapban

Pakistan Today, 2024. május 27.

A 2023-24-es pénzügyi év első 10 hónapjában (július-április) a hét regionális országba irányuló pakisztáni export 20,61%-kal nőtt a tavalyi év azonos időszakához képest. A Pakisztáni Állami Bank (SBP) által közzétett legfrissebb adatok szerint a regionális országokba, köztük Afganisztánba, Kínába, Bangladesbe, Srí Lankára, Indiába, Nepálba és a Maldív-szigetekre irányuló exportja 3,655 milliárd dollárt tesz ki, ami Pakisztán teljes, 25,669 milliárd dolláros exportjának 14,24%-a július-áprilisban (2023-24). Kína vezet a listát, mivel Pakisztán Kínába irányuló exportja 37,68%-kal, 2,341 milliárd dollárra nőtt az idei év 10 hónapjában a tavalyi 1,7 milliárd dollárról, míg az Afganisztánba irányuló kivitel nominálisan 0,54%-kal, 435,954 millió dollárról 433,567 millió dollárra csökkent. Másrészt a hét regionális országból származó import a vizsgált időszakban 10,925 milliárd dollárt tett ki, szemben a tavalyi 8,617 milliárd dollárral, ami 26,77%-os növekedést jelent. A Kínából származó behozatal 2023-24 július-áprilisa és 2023-24 júliusa között 10,648 milliárd dollárt tett ki, szemben a 2022-23 júliusa és áprilisa közötti 8,343 milliárd dollárral, ami 26,61%-os növekedést mutat a vizsgált időszakban. A többi ország közül az Indiából származó behozatal 172,076 millió dollár értékű a 151,987 millió dolláros behozatallal szemben, ami 13,61%-os növekedést jelent, míg az Afganisztánból származó behozatal 47,34%-kal, 13,959 millió dollárról 7,350 millió dollárra csökkent.

Forrás: [Pakistan's exports to seven regional countries increase by 20% in 10MFY24](#)

Az indiaiak mintegy 25%-a túlsúlyos vagy elhízott – derül ki az ICMR adataiból

Rishika Singh, The Indian Express, 2024. május 27.

Az Indiai Orvosi Kutatási Tanács (ICMR) által nemrégiben kiadott fogyókúrás iránymutatások a kiegyensúlyozott megközelítést helyezik előtérbe, és a hosszú távú egészségre összpontosítanak a gyors megoldásokkal szemben. Az ICMR adatai egy aggasztó statisztikát tárnak fel: az indiaiak nagyjából 25%-a túlsúlyosnak vagy elhízottnak minősül. Dr. Srikanth H.S., a Jindal Naturecure Institute vezető természetgyógyásza ezt a növekedést az egyre mozgásszegényebb életmódnak, a feldolgozott élelmiszerek iránti szeretetünknek és a fizikai aktivitás általános hiányának tulajdonítja. Ennek a növekvő egészségügyi fenyegetésnek a leküzdéséhez kétirányú megközelítésre van szükség: egészségesebb táplálkozási szokások meghonosítása és a rendszeres testmozgás beépítése a napi rutinba. Az ICMR iránymutatásai üdvözlendő eltérést jelentenek a kalóriaszűkítésre való kizárólagos összpontosítástól, amely oly sokáig uralta a testsúlycsökkentésről szóló vitákat. Ehelyett a gyümölcsökben, zöldségekben és hüvelyesekben gazdag, kiegyensúlyozott étrend fontosságát hangsúlyozzák. Az ICMR fokozatos fogyást javasol, amelynek célja a heti 0,5 kilogrammos biztonságos fogyás.

Forrás: [About 25% Indians are overweight or obese, reveals ICMR. This is how to take charge of your health](#)

A védelmi minisztérium engedélye szükséges a Srí Lanka-i volt katonák oroszországi utazásához

Adaderana.lk, 2024. május 29.

Ali Sabry külügyminiszter szerint Oroszország ezentúl a Srí Lanka-i védelmi minisztérium engedélyét kéri a volt katonák látogatási vízumához. A külügyminiszter elmondta, hogy konstruktív megbeszélést folytatott a colombói orosz nagykövettel, Levan S. Dzhagaryannal. „Megvitattuk az orosz-ukrán konfliktusban bevetett Srí Lanka-iak sürgős helyzetét, és megállapodtunk az azonnali lépésekről a problémák megoldására” – írta az „X”-en (korábban Twitter) közzétett bejegyzésében. Hozzátette, hogy a Srí Lanka-i külügyminiszter, Tharaka Balasuriya közelgő oroszországi látogatása lehetővé teszi a további megbeszéléseket az ügy megoldása érdekében.

Forrás: [Defence Ministry clearance now required for Sri Lankan ex-servicemen to visit Russia](#)

India hat év után újra búzaimportra készül, hogy feltöltse tartalékait

Reuters, The Indian Express, 2024. május 29.

India hat év szünet után készen áll arra, hogy megkezdje a búzaimportot, hogy feltöltse a kimerült tartalékokat és lenyomja az árakat, amelyek a hároméves csatlódást keltő termést követően megugrottak – közölték a források, mivel az általános választások közelgő vége miatt az egyik legfontosabb akadály elhárult. Újdelhi várhatóan idén felhagy a búzaimportra kivetett 40%-os adóval, ami megnyitja az utat a magánkereskedők és a lisztgyárak előtt, hogy – bár szerény mennyiségben – olyan termelőktől vásároljanak, mint a legnagyobb exportőr Oroszország. Mivel az új szezonban a búza betakarítása közeledik, a kormány valószínűleg június utáni vár az importadó eltörlésével, az oroszországi betakarítás idejére. Rajesh Paharia Jain, egy újdelhi székhelyű kereskedő szerint körülbelül 3 millió tonna import elegendő lehet, és Oroszország a legvalószínűbb szállító. Új-Delhi importigénye nem hatalmas, de segíthet a globális árak emelkedésében. A chicagói referencia-búza ára a héten 10 hónapja a legmagasabbra ugrott, amit a fekete-tengeri régió termés kiesése miatti aggodalmak tápláltak.

Forrás: [India set for wheat imports after six years, to shore up reserves](#)

**EURASIA
CENTER**

▶ DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

A fenntarthatósági beruházások csökkennek, a mesterséges intelligenciába történő vállalati beruházások pedig nőnek Szingapúrban

Singapore Business Review, 2024. május 31.

A szén-dioxid-mentesítés háttérbe szorult a szingapúri vezérigazgatók befektetési prioritásai között, mivel sokan a mesterséges intelligenciára helyezték át a hangsúlyt. Az EY felmérése szerint a vezérigazgatók 33%-a a következő 12 hónapban a növekedés és a termelékenység fokozása érdekében technológiai beruházásokra fog összpontosítani. A technológia mellett a vezérigazgatók az adatkezelés és a kiberbiztonság fejlesztését (33%), valamint a munkavállalók képzését és átképzését (23%) is prioritásként kezelik. Vikram Chakravarty, az EY ASEAN Strategy and Transactions vezetője hangsúlyozta, hogy a vezérigazgatóknak az MI és a kiberbiztonság minden aspektusát figyelembe kell venniük ahhoz, hogy „teljes mértékben kiaknázzák a technológiában rejlő lehetőségeket vállalatuk üzleti teljesítményére és növekedésére”. Mivel egyre több vezérigazgató összpontosít a technológiára, a fenntarthatósági beruházások egyre inkább háttérbe szorulnak. Az EY adatai azt mutatják, hogy a szingapúri vezérigazgatók közül 10-ből majdnem 6 (58%) a 12 hónappal ezelőttihez képest csökkentette a fenntarthatóságra való összpontosítást. Arra a kérdésre, hogy miért, a legtöbben (43%) a kihívást jelentő gazdasági vagy pénzügyi körülményekre hivatkoztak, míg néhányan (15%) azt állították, hogy más prioritásokra összpontosítanak. A vezérigazgatók emellett aggódnak amiatt, hogy zöldmosással vádolják őket (71%), és többen (70%) jelezték, hogy a részvényesek a hosszú távú fenntarthatósági teljesítmény helyett a nyereségcélokat helyezik előtérbe. A vezérigazgatók (73%) hozzátették, hogy a technológia és a mesterséges intelligencia megoldást kínál a legfontosabb fenntarthatósági kihívásokra.

Forrás: [Sustainability investments decline as Singapore CEOs focus on AI](#)

Magyarország növeli a beruházásait Kambodzsában

Khmer Times, 2024. május 31.

Magyarország elkötelezett a Kambodzsával folytatott beruházások és kereskedelem további fellendítése mellett. Fogalmazott Baloghdi Tibor, Magyarország kambodzsai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a május 28-án Phnom Penhben Huot Hak felügyeleti miniszterrel folytatott megbeszélésén. Baloghdi Tibor hangsúlyozta, hogy a gazdasági együttműködés, a beruházások és a kétoldalú kereskedelem további előmozdítása a kambodzsai misszió prioritási listájának élén áll. A diplomata prioritásait méltatva Huot Hak ismertette vele a legújabb fejleményeket az országban, beleértve a politikai és társadalmi-gazdasági területeken, valamint az ország azon szándékát, hogy több közvetlen külföldi befektetést vonzzon. A miniszter nagyra értékelte a két nemzet között 1956 óta fennálló jó diplomáciai kapcsolatokat, illetve megköszönte a magyar kormány hozzájárulását Kambodzsa fejlődéséhez, különösen az oktatás, a kereskedelem és a turizmus területén.

Forrás: [Hungary to boost investments in Cambodia](#)

Az ukrán elnök munkalátogatáson járt Szingapúrban

Channel News Asia, 2024. június 2.

A Volodimir Zelenszkij ukrán elnök és Tharman Shanmugaratnam szingapúri elnök megerősítette a két ország közötti „meleg és baráti” kapcsolatokat. „A két elnök széles körű megbeszélést folytatott a regionális és nemzetközi fejleményekről, és egyetértettek abban, hogy a konfliktusok megoldása során fontos a nemzetközi jog és az ENSZ Alapokmányának elvei tiszteletben tartása” – közölte a szingapúri külügyminisztérium. A minisztérium szerint a Lawrence Wong kormányfővel folytatott találkozó során a felek megvitatták a legfontosabb globális fejleményeket, és „egyetértettek abban, hogy minden ország szuverenitását, politikai függetlenségét és területi integritását tiszteletben kell tartani”. „A vezetők megvitatták azokat a potenciális ágazatokat is, amelyekben Ukrajna és Szingapúr elmélyítheti az együttműködést a kétoldalú fronton, például a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok terén”. Zelenszkij az X-en közzétett bejegyzésében azt írta, hogy nagyra értékeli „Szingapúr egyértelmű álláspontját az orosz agresszió elítélésével, az Oroszországra gyakorolt szankciós nyomás támogatásával és a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatban”. Egy másik bejegyzésben Zelenszkij úr azt is közölte, hogy meghívta Wong urat az ukrajnai háborúról szóló, svájci szervezésű közelgő békekonferenciára. „Kifejezetten a gazdasági együttműködésünk bővítésére összpontosítottunk, különösen a kereskedelem és a mezőgazdasági export növelésének kilátásaira” – írta. Hozzátette, hogy felvázolta Wong úrnak Ukrajna elképzelését a csúcstalálkozó eredményeiről. Szingapúr és Ukrajna egy olyan megállapodást is aláírt, amely megnyitja az utat a két ország közötti légi összeköttetés növeléséhez, lehetővé téve mindkét fél légitársaságai számára, hogy korlátlan gyakorisággal üzemeltessenek utas- és teherszállítási szolgáltatásokat. A megállapodás megteremti a két ország közötti „szorosabb gazdasági, kulturális és emberi kapcsolatok” feltételeit. Az ukrán elnök egy korábbi, a közösségi médiában közzétett bejegyzésében azt is írta, hogy „vezető szingapúri befektetési vállalatokkal” is találkozott. „Az ukrán gazdaság még a háború közepette is megtalálja a fejlődés és a növekedés útjait, alkalmazkodva az új körülményekhez. Hálás vagyok azoknak a szingapúri üzletembereknek, akik továbbra is Ukrajnában dolgoznak és fenntartják a munkahelyeket” – írta Zelenszkij. A Shangri-La biztonsági csúcstalálkozón elhangzott beszédében és a kérdésekre válaszolva Zelenszkij úr azt mondta, hogy a diplomácia a legjobb módja annak, hogy véget vessenek a „kegyetlen háborúnak”, amely 2022 óta ezeket ölt meg országában. A csúcstalálkozó alkalmával az ukrán vezető több ország küldöttével találkozott, köztük Prabowo Subianto megválasztott indonéz elnökkel, az amerikai kongresszus küldöttségével, valamint José Ramos-Hortával, Kelet-Timor elnökével.

Forrás: [Singapore, Ukraine reaffirm ties, ink air connectivity agreement](#)

Malajzia és Brazília együttműködik a félvezetőiparuk fejlesztése érdekében

Faiqah Kamaruddin, Business Times, 2024. május 29.

A Befektetési, Kereskedelmi és Ipari Minisztérium (MITI) bejelentette, hogy Malajzia és Brazília megállapodott a félvezetőágazatban való együttműködés megerősítéséről. A megállapodás a brazil Fejlesztési, Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltatási Minisztériummal és a Külügyminisztériummal folytatott megbeszélések követően jött létre a MITI május 19. és május 23. között Brazíliában és Rio de Janeiróban tartott kereskedelmi és befektetési missziója során. „Mindkét nemzet felhasználja saját iparfejlesztési terveit, nevezetesen az Új Ipari Mestertervet (NIMP 2030) és a Nova Industria Brazil 2033-at, hogy fokozza az együttműködést a félvezetőiparban” – áll a közleményben. Emellett a jövő év elejére tervezett második kétoldalú vegyes kereskedelmi bizottsági ülés előkészítésén is dolgoznak. Üzleti találkozókra is sort a kereskedelmi és befektetési lehetőségek feltárása érdekében olyan területeken, mint a szarvasmarhatenyésztés, hústermékek, pálmaolaj és biomassa, valamint a malajziai vállalatok, különösen a Petroliam Nasional Bhd (Petronas) és a Yinson Holdings Bhd jelenlegi brazíliai tevékenységei.

Forrás: [Malaysia and Brazil to work together to grow semiconductor sector](#)

Thaiföld 2027-re az ASEAN adatközpontjává céloz válni

Nation Thailand, 2024. május 30.

Az adatközpontiparban tevékenykedő állami és magánszervezetek is részt vettek a „NextGen Data Centre Conference 2024” című konferencián, hogy ötleteket és üzleti terveket cseréljenek a thaiföldi adatközpontok fenntartható, rugalmas, skálázható és hatékony működésre való átalakítása érdekében. A Siemens és a Krungthep Turakij által a Pullman Bangkok King Power Hotelben megrendezett esemény célja az is volt, hogy vonzza a hazai és külföldi befektetőket, és elősegítse, hogy az ország 2027-re az ASEAN régió adatközpont-központjává váljon. Ross Conlon, a Siemens Thailand vezérigazgatója nyitotta meg az eseményt, utalva a kormány Thailand Vision 2030 kezdeményezésére, amelynek célja, hogy az ország a régió ipari központjává váljon a turizmus, a wellness és az egészségügy, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar, a légi közlekedés, a regionális logisztika, a jövőbeli autógyártás, a digitális gazdaság és a pénzügyek területén. „E célok eléréséhez Thaiföldnek befektetőket kell vonzania a jövő iparágaiba, beleértve a digitális technológiát és a mesterséges intelligenciát” – mondta. Conlon hozzátette, hogy az országnak elő kell mozdítania a kutatást és fejlesztést a mesterséges intelligencia bevezetése terén is, és technológiai infrastruktúrát kell létrehoznia, beleértve az adatközpontokat is, hogy megbirkózzon a növekvő kereslettel, és támogassa a felhőalapú számítástechnikát és a kapcsolódó vállalkozásokat. Azt javasolta, hogy Thaiföld kövesse Szingapúr példáját, amely jelenleg vezető szerepet tölt be az adatközpont-iparban Délkelet-Ázsiában, köszönhetően annak, hogy a globális csúcstechnológiai iparágak bázisaként működik.

Forrás: [Thailand aims to become ASEAN data centre hub by 2027](#)

Eddig mintegy 25,2 millió indonéz KKV lépett be a digitális ökoszisztémába

Safrezi Fitra, Katadata, 2024. május 26.

Luhut Binsar Pandjaitan indonéz tengerügyi és beruházási koordinációs miniszter kijelentette, hogy 2023-ra 25,2 millió mikro-, kis- és középvállalkozás (KKV) lépett be a digitális ökoszisztémába. Az indonéz kormány célja, hogy az Indonéziai Termékek Nemzeti Mozgalma (Gernas BBI) program keretében 2024 végére összesen 30 millió KKV csatlakozzon a digitális ökoszisztémához. „Ezen túlmenően az 50 milliárd rp (kb. 3,11 millió USD) tranzakciós cél elérését is sürgetjük minden tartományban” – mondta a miniszter. A Gernas BBI program a digitális ökoszisztémába belépő KKV-k számának növelése mellett a hazai termékek (PDN) használatát is ösztönzi. Ezért Pandjaitan emlékeztetett minden minisztériumot, intézményt, regionális önkormányzatot és más kormányzati intézményt, hogy éréjk el a 95%-os helyi termékhasználati célt.

Forrás: [25,2 Juta UMKM Telah Masuk dalam Ekosistem Digital](#)

A vietnámi fogyasztók több mint 30%-a érdeklődik az elektromos járművek iránt

VnExpress, 2024. május 31.

A vietnámi fogyasztók több mint 30%-a érdeklődik az elektromos járművek (EV-k) vásárlása iránt, derül ki a Deloitte nemrégiben készült globális autóiipari fogyasztói tanulmányából. Az érdeklődés fő mozgatórugói a csökkentett üzemeltetési költségek, az éghajlatváltozással kapcsolatos aggodalmak és a személyes egészségügyi előnyök. A vezetési élmény szintén fontos tényező. A tanulmány szerint a vietnámiak mintegy 49%-a még mindig a benzines és dízelüzemű autókat részesíti előnyben, ami körülbelül 1%-os növekedést jelent a tavalyi évhez képest. Eközben az akkumulátoros elektromos járművek (BEV) és a plug-in hibrid elektromos járművek (PHEV) iránt érdeklődők száma 16%-ot, illetve 17%-ot tesz ki. Ami a hibrid járműveket (HEV) illeti, a vietnámiaknak csak mintegy 9%-a érdeklődik e járműcsalád iránt, ami két-háromszor alacsonyabb, mint a régió más országaiban, például Thaiföldön, Szingapúrban, a Fülöp-szigeteken, Malajziában vagy Indonéziában. A vietnámi EV-tulajdonosok többsége (48%) még mindig elsősorban az otthoni töltésre hagyatkozik. Jelentős részük (20%) azonban már rendszeresen tölt a munkahelyén, ami a legmagasabb arány a vizsgált országok között. A jelentés arra a következtetésre jut, hogy a vietnámi piacon a három legnagyobb probléma, ami miatt a felhasználók aggódnak az elektromos járművekkel kapcsolatban, az utazási távolság, az akkumulátor töltési ideje és az elektromos járművekkel kapcsolatos ismerethiány.

Forrás: [Over 30% of Vietnamese consumers are interested in EVs: report](#)

EURASIA
CENTER

► **KÖZEL-KELET**

Közel-Kelet

Macron egy arab delegációval találkozott, hogy megvitassák a gázai helyzetet
الجزيرة, Al Jazeera, 2024. május 25.

Szaúd-Arábia külügyminisztere, Fajszal bin Farhán herceg egy arab miniszteri delegáció élén Emmanuel Macron francia elnökkel találkozott Párizsban. A találkozón Fajszal herceghez csatlakozott Mohammed bin Abd ar-Rahmán bin Dzsászim Ál Száni sejk katari miniszterelnök és külügyminiszter, valamint Ajman asz-Szafadi jordán és Számih Sukri egyiptomi külügyminiszter – jelentette a szaúdi sajtóügynökség. A megbeszélésen szó esett a Gázai övezetben zajló izraeli agresszió következtében kialakult helyzetről, valamint az azonnali és teljes tűzszünetet célzó nemzetközi erőfeszítések fokozásának szükségességéről. A két fél beszélt a civilek védelmének biztosításáról, valamint a megfelelő és fenntartható humanitárius segélyek eljuttatásáról Gáza minden részére. Fajszal herceg párizsi útja során pénteken Stephane Sejourne francia külügyminiszterrel is találkozott. A találkozó során a két miniszter megvitatta a szaúdi-francia kapcsolatokat és azok erősítésének módjait, valamint a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdések koordinációjának javítását. A két miniszter továbbá kitért a gázai helyzetre, valamint az enklávében élő civilek számára nyújtandó humanitárius segítségnyújtás szükségességére.

Forrás: [ماكرون يبحث مع 4 وزراء عرب تكثيف جهود وقف إطلاق النار بغزة](#)

Növekszik az Egyesült Államokba irányuló iraki olajexport
روداووو, Rudaw, 2024. május 26.

Irak Egyesült Államokba irányuló olajexportja nőtt az USA Energiainformációs Hivatala szerint. A hivatal május 26-án kijelentette, hogy „az elmúlt héten nyolc nagy országból származó átlagos amerikai nyersolajimport napi 5,241 millió hordó volt”. Rámutatott, hogy „Irak Amerikába irányuló olajexportja a múlt héten napi 239 ezer hordó volt, ami napi 116 ezer hordóval magasabb az előző héthez képest, amely napi 123 ezer hordót tett ki”. Az elmúlt héten az Egyesült Államokba érkező legtöbb olajszállítmány Kanadából származott, napi 3,495 millió hordóval. Ezt követően Szaúd-Arábia átlagosan napi 486 000 hordót szállított, ezt követi Brazília átlagosan napi 315 000 hordóval, Kolumbia pedig átlagosan napi 215 000 hordóval. A táblázat szerint „az Egyesült Államok nyersolajimportja Mexikóból napi 184 000, Ecuadorból napi 163 000, Nigériából pedig napi 144 000 hordó volt”.

Forrás: [ارتفاع الصادرات النفطية العراقية إلى أميركا](#)

3,3%-kal nőtt Szaúd-Arábia nem olajexportja

الشرق الاوسط, AsharqAl-Awsat, 2024. május 26.

A hivatalos adatok szerint Szaúd-Arábia nem olajexportja éves szinten 3,3%-kal nőtt 2024 első negyedében, amihez a re-export értékének növekedése jelentősen hozzájárult. A Statisztikai Főfelügyelőség szerint míg a nem olajexport enyhe, 5,2%-os visszaesést tapasztalt, a re-exportált áruk értéke 31,5%-kal nőtt ugyanebben az időszakban. Ez a tendencia aláhúzza Szaúd-Arábia növekvő logisztikai csomópontként betöltött szerepét, ami a Királyság „Vízió 2030” gazdasági diverzifikációs stratégiájának egyik kulcsfontosságú célja. Az Európa, Ázsia és Afrika találkozásánál elhelyezkedő stratégiai földrajzi elhelyezkedését kihasználva a Királyság jelentős összegeket fektetett be szállítási és logisztikai infrastruktúrájába. Az olyan nagy projektek – mint a kulcsfontosságú kikötők bővítése és a logisztikai zónák, például a „King Salman Energy Park” létrehozása – célja az áruk mozgásának egyszerűsítése és az ellátási lánc hatékonyságának növelése. Ezenkívül Szaúd-Arábia számos nemzetközi fórumnak és konferenciának adott otthont, például az Ellátási Lánc- és Logisztikai Konferenciának, hogy vonzza a globális befektetőket és elősegítse a párbeszédet az ágazat fejlődéséről. Kína a szaúdi export kulcsfontosságú célpontjává vált, 2024 első negyedében a teljes szállítás 14,9%-át, és csak márciusban a teljes szállítmány 16,4%-át fedte le. A távol-keleti ország a Királyság importja tekintetében is az első helyen végzett márciusban, a teljes import 21,2%-át adva, ezt követi az Egyesült Államok 8,7%-kal és az Egyesült Arab Emírségek 6,9%-kal. A vegyipari termékek továbbra is a nem olajexport jelentős részét képezték, 2024 első három hónapjában ennek az ágazatnak a 25,1%-át, csak márciusban pedig a teljes szállítás 28,1%-át adták. Ez alátámasztja, hogy a Királyság a petrokémiai ipar kiaknázására összpontosít, amely a „Vízió 2030” egyik legfontosabb pillére.

Forrás: [الصادرات غير النفطية في السعودية ترتفع 3.3% في الربع الأول](#)

Török nagykövet: arra törekszünk, hogy az Egyiptommal folytatott kereskedelmet 15 milliárd dollárra növeljük

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2024. május 26.

Salih Mutlu Şen Törökország kairói nagykövete elmondta, hogy országa és Egyiptom alig várja, hogy kereskedelmi forgalmát legfeljebb öt éven belül 15 milliárd dollárra növeljék. E nyilatkozatára az egyiptomi Sarm es-Sejken május 20-án és 21-én tartott Afrikai Turisztikai Fórumon került sor. Mutlu Şen hozzátette, hogy Ankara és Kairó fent említett céljának elérését segíteni fogja a szabadkereskedelmi megállapodás hatékony végrehajtása és kiterjesztése a mezőgazdasági szolgáltatásokra és termékekre, valamint a tengeri szállítási utak újrarendelése. A török nagykövet úgy vélte, hogy e cél elérésének lehetősége még inkább lehetségessé vált, mivel Egyiptom elegendő mennyiséget termel a cseppfolyósított földgáz exportjához, és Ankara jelentős mennyiségben importálja ezt a terméket. Kifejtette, hogy Törökország kapcsolatai a javulás szakaszába léptek „Egyiptommal, amely közel van hozzánk, és úgy érezzük, hogy egy család vagyunk. Nagylelkűen meg akarjuk osztani iparági és technológiai képességeinket. Megközelítésünk a kölcsönös nyereség elvén, ugyanakkor a szolidaritáson és az együttműködésen alapul.” Kitért Recep Tayyip Erdoğan elnök február közepén tett kairói látogatására, hangsúlyozva, hogy az „minden ágazat számára biztosítja a szükséges üzenetet” a két országban. A török nagykövet rámutatott, hogy Törökországban és Egyiptomban egyaránt megvan a politikai akarat arra, hogy a két ország közötti kereskedelemben helyi valutákat alkalmazzanak.

Forrás: [سفير تركيا: نطمح لرفع التجارة مع مصر إلى 15 مليار دولار](#)

Törökország négy hónap alatt több mint tízmillió külföldi turistát fogadott

Hürriyet Daily News, 2024. május 25.

Az Idegenforgalmi és Kulturális Minisztérium adatai szerint január-áprilisban 11,75%-kal 10,65 millióra nőtt a külföldi turisták száma az egy évvel ezelőttihez képest. Csak áprilisban Törökország 3,6 millió külföldi nyaralót fogadott, ami 8,7%-os növekedést jelent 2023 azonos hónapjához képest. Január-áprilisban a németek vezették a külföldi látogatók listáját. 2024 első négy hónapjában 1,12 millió német állampolgár nyaralt Törökországban, szemben a 2023-as év azonos időszakában mért 966 000-rel. A második legnagyobb csoportot az oroszok alkották 1,08 millióval, ami elmarad a tavaly január-áprilisi időszakban fogadott 1,15 millió orosz turistától. 2024 első négy hónapjában csaknem 950 ezer iráni látogatót Törökországba, szemben az egy évvel korábbi 623 ezerrel, miközben a Bulgáriából érkező látogatók száma 7,5%-kal, 858 ezerre nőtt éves szinten. A bolgárok többnyire a határ menti török városokba utaznak bevásárlás céljából. A brit turisták száma 24%-kal, 659 ezerre nőtt a minisztérium május 24-i adatai szerint. Isztambul volt a legkedveltebb úti cél a külföldiek körében. Az év első négy hónapjában a megacity 5,24 millió külföldi turistát fogadott, ami az összes turista 49%-ának felel meg. Törökország célja, hogy 2024-ben 60 millió látogatót vonzzon és 60 milliárd dollár idegenforgalmi bevételt generáljon. Tavaly több mint 49 millió külföldi turista kereste fel az országot, ami 10,4%-kal több, mint 2022-ben. Az idegenforgalmi bevételek 2023-ban közel 17%-kal, 54,3 milliárd dollárra nőttek az előző évhez képest. A Török Statisztikai Intézet (TÜİK) legfrissebb adatai szerint 2024 első negyedévében Törökország 8,8 milliárd dollár idegenforgalmi bevételt generált, ami 5,4%-os növekedést jelent 2023 első negyedévéhez képest.

Forrás: [Türkiye welcomed over 10 mln foreign tourists in 4 months](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Azerbajdzsáni hajók amerikai vizeken

Lada Jevgrasina, Trend, 2024. május 27.

Az Azerbajdzsáni Kaszpi-tengeri Hajózási Társaság (ASCO) első „Handysize” típusú teherhajója, a Hodzsali, első útjára indult. Miután felvette rakományát a dél-koreai Bakpyeon kikötőben, elindult az amerikai Portland kikötőbe. Ez lesz az első azerbajdzsáni hajó, amely azeri zászló alatt halad át az amerikai vizeken. A Hodzsali-t a Hajózási Fejlesztési Stratégiai Program keretében szerezték be, hogy kibővítsék Baku a hajózási tevékenységet a Kaszpi-tengeren kívülre is és növeljék a nemzetközi áru fuvarozási kapacitást. A hajó teherbírása 38 593 tonna, hossza 180 méter, szélessége 30 méter, oldalmagassága 15 méter és merülése 10,47 méter, ami lehetővé teszi, hogy a világ számos kikötőjébe behajózzon. Jelenleg az ASCO flottájában 55 különböző rendeltetésű hajó található.

Forrás: [Первый сухогруз типа "Handysize" ASCO под флагом Азербайджана отправился в первый дальний рейс](#)

Lekerülhetnek a tálibok az orosz tiltott szervezetek listájáról

Aljona Fomina, Gazeta, 2024. május 27.

Az orosz Külügyminisztérium és az Igazságügyi Minisztérium javasolták, hogy a Tálibán kerüljön le tiltott szervezetek listájáról, hogy elismerjék a tálibok által létrehozott afgán kormányt. A tálibok 2021-ben kerültek hatalomra az amerikai csapatok kivonása után és jelenleg a tálib kormány elismerése valószínűbb, mint 2021-ben. Azonban még vannak megoldandó kérdések. Szergej Lavrov a tálibokat Afganisztán „valódi hatalmának” nevezte, hangsúlyozva az ország fontosságát Oroszország és szövetségesei számára. Viktor Szobolev altábornagy és Dmitrij Agranovszkij ügyvéd megjegyezték, hogy a „Tálibán” kizárása a terrorista szervezetek listájáról csak a Legfelsőbb Bíróság döntése alapján lehetséges. A tálibok képviselői több oroszországi fórumon is részt vettek, ilyen a Szentpétervári Gazdasági Fórum és a Kazanyi Oroszország és az Iszlám Világ fórum. Az Afganisztánnal való együttműködés biztonsági szempontból is fontos lehet, ebben legfőképp a közép-ázsiai országok érdekeltek logisztikai érdekeik elérése érdekében.

Forrás: [«Они — реальная власть». В России предложили разрешить «Талибан»](#)

Kínai konzorcium végezheti Grúzia egyik legnagyobb kikötőprojektjét

News Georgia, 2024. május 29.

Hivatalosan is megerősítik, hogy kínai konzorcium fogja megvalósítani az ambiciózus Anaklia kikötő projektet Grúziában. A kínai konzorcium, amely az Anaklia kikötő kivitelezésén dolgozhat, magában foglalja a China Communications Construction Company Limited (Kína) és a China Harbour Investment (Szingapúr) vállalatokat, valamint további két alvállalkozót — a China Road and Bridge Corporation és a Qingdao Port International cégeket. Az Anaklia kikötő története 2017-ben kezdődött a TBC Holding és az amerikai Conti International LLC konzorciummal. A projekt értékét 2,5 milliárd USD-ra becsülték, és 2030-ra 14 millió tonna áruforgalmat terveztek elérni. 2020 januárjában a szerződést felbontották pénzügyi kötelezettségek nem teljesítése miatt. 2022 végén Garibashvili miniszterelnök bejelentette, hogy az állam megtartja az irányító 51%-os részesedést az építési projektben, és a fennmaradó részre új tendert írnak ki. A fejlesztés igen időszerű, ugyanis a Middle Corridor egyre nagyobb áruforgalmat vesz át, ennek fontos kritériuma, hogy a kikötői infrastruktúra megfelelő áteresztőkapacitással rendelkezzen. Az Anaklia projekt ebben a tekintetben kulcsfontosságú lehet a fekete-tengeri partokon.

Forrás: [Правительство Грузии отдало право на строительство порта в Анаклия китайскому консорциуму](#)

Teljeskörű kiszolgáló központot létesít az Ozon Jerevánban

Armenpress, 2024. május 30.

Az Ozon az első teljeskörű kiszolgáló központ megnyitását jelentette be Örményországban. A Jerevánban található raktárkomplexum az online rendelések teljes feldolgozási ciklusát látja el — a rendelések felvételétől, az áruk átvételén át a csomagok összeállításáig. Az objektum lehetővé teszi az örmény eladók számára, hogy termékeiket Oroszországba és Örményországba is el küldjék. A 2023-as örményországi indulásával az Ozon logisztikai infrastruktúrája egy 2000 m²-es jereváni elosztóközpontból állt. A termékek gyorsabb szállítása érdekében az Ozon 1,5-szeresére bővítette az objektumot, és elindította a rendelések teljes feldolgozási ciklusát. Az eladók termékeiket a raktárba vihetik, ahol azokat becsomagolják, tárolják és továbbküldik. A kiszolgáló központ napi 2000 rendelést tud feldolgozni. Az Ozon egy többkategóriás piactér fejlett logisztikai hálózattal. A cég Kazahsztánban, Örményországban, Fehéroroszországban, Oroszországban, Kirgizisztánban, Üzbegisztánban, Kínában és Törökországban működik, több mint 370 millió terméket kínálva 20 kategóriában.

Forrás: [Ozon запустил первый фулфилмент-центр в Армении](#)

Türkmenisztán és Kazahsztán a két ország közötti várható együttműködésről folytatott tárgyalásokat

Business Turkmenistan, 2024. május 25.

Serdar Berdimuhamedov türkmén elnök Asgabatban folytatott megbeszélést Olzhas Bektenovval a Kazah Köztársaság miniszterelnökével, akivel a Kazahsztán és Türkmenisztán közötti földgázszektorral, valamint a mezőgazdaság területét érintő kérdésekkel kapcsolatos együttműködésekről folytatott tárgyalásokat. A Serdar Berdimuhamedov és Olzhas Bektenov közötti tárgyalások során a felek a mezőgazdaság területén korábban megkötött közös kazah-türkmén megállapodások és projektek megvalósításának aktuális helyzetét értékelték ki mérlegelve az ezen a területen lehetséges új mezőgazdasági tervek megvalósításának lehetőségét. A két fél közötti beszélgetés során elhangzott, hogy a Kazahsztán és Türkmenisztán közötti kereskedelmi forgalom az elmúlt év során mintegy 28%-kal, 563 millió dollárra nőtt. A megbeszélés végén Serdar Berdimuhamedov és Olzhas Bektenov is reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a jövőben további új projektek megvalósítása várható a két ország között.

Forrás: [Туркменистан и Казахстан обсудили сотрудничество в газовой сфере](#)

Ashgabat adott otthont a FÁK kormányfői ülésének

Business Turkmenistan, 2024. május 25.

Türkmenisztán fővárosában, Asgabatban került megrendezésre a FÁK (Független Államok Közössége) kormányfőinek tanácsának ülése, amelyen számos dokumentumot fogadtak el. Az asgabati megbeszélésen jelen voltak Azerbajdzsán, Fehéroroszország, Kazahsztán, a Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Üzbegisztán és az Oroszország miniszterelnökei, akik többek között aláírták és jóváhagyták a szervezet 2035-ig tartó időszakra szóló energiaszektorban történő együttműködési koncepciót, a vegyipari együttműködés továbbfejlesztésének koncepciója, a veszélyes hulladékok kezelése és a felhalmozott környezeti ártalmak felszámolása terén folytatott együttműködés koncepciója, valamint az ezek megvalósítására vonatkozó kiemelt intézkedési terveket. Ezen kívül arról is döntöttek, hogy Ashgabatot a FÁK új sportfővárosává nyilvánítják. A találkozón résztvevő országok kormányfői egy 2030-ig tartó időszakra szóló akciótervet is aláírták az infrastruktúra optimalizálására és a FÁK-tagországok területein áthaladó nemzetközi közlekedési folyosók fejlesztésére vonatkozóan.

Forrás: [Главы правительств СНГ подписали ряд документов в Ашхабаде](#)

Magyar cég is készen áll üzbég munkavállalók foglalkoztatására

Uzdaily, 2024. május 26.

Üzbegisztán diplomáciai képviselete videokonferenciát szervezett a Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztériumhoz tartozó Külső Munkaügyi Migrációs Ügynökség vezetője, Jahongir Hidajhodjaev és a GEOS Group Hungary magyar cég igazgatósága között. A tárgyalások során Jahongir Khidaykhodjaev részletesen tájékoztatta a magyar felet az üzbég ügynökség tevékenységéről. A virtuális megbeszélés végén a felek megállapodtak abban, hogy a GEOS Group Hungary készen áll több száz üzbég munkavállaló Magyarországon történő foglalkoztatására.

Forrás: [Венгерская компания готова привлечь граждан Узбекистана на работу](#)

Kazahsztán és Kirgizisztán 3 milliárd dollárra növeli a kereskedelmi forgalmat

Eurasia Today, 2024. május 26.

Kazahsztán és Kirgizisztán miniszterelnöke Olzhas Bektenov és Akilbek Zhaparov a FÁK-országok kormányfői tanácsának ülése mellett tartott asgabati találkozón ambiciózus célt tűzött ki a két ország közötti kölcsönös kereskedelem volumenének 3 milliárd dollárra történő növelését. A kétoldalú találkozó során mindkét fél meglelégedéssel vette tudomásul a kétoldalú kazah-kirgiz kapcsolatok terén 2024 eleje óta elért jelentős előrelépést. A pozitív trendet látva a kormányfők kifejezték bizodalmutat abban, hogy a két ország stratégiai partnersége és szövetségesi kapcsolatai keretében a sokoldalú együttműködések terén további pozitív tendenciák rajzolódnak ki.

Forrás: [Казахстан и Кыргызстан увеличат товарооборот до \\$3 млрд](#)

Üzbegisztán és Oroszország 20 milliárd dollár értékben valósít meg új projekteket

Uzdaily, 2024. május 27.

Üzbegisztán és Oroszország 20 milliárd dollár értékben új közös projektek megvalósításáról folytatott egyeztetéseket jelentett ki Shavkat Mirziyoyev Üzbegisztán elnöke a Régiók Tanácsának soros ülésén, melyen a kétnapos hivatalos munkalátogatásra Üzbegisztánba érkezett Vlagyimir Putyin orosz elnök is részt vett. Mirziyoyev hangsúlyozta, hogy Oroszország Üzbegisztán fő befektetési és technológiai partnere, jelenleg pedig több mint háromezer orosz cég van aktívan jelen az üzbég gazdaságban olyan kulcsfontosságú szektorokban, mint az energetika, a petrokémia, a gépgyártás, a mezőgazdaság, logisztika, a textil- és élelmiszeripar. Az üzbég elnök felhívta a figyelmet a Jizzakh régióban található khimgradi ipari övezet bővítésére is, amelyet orosz partnerekkel közösen indítottak el, s amely projektek összértéke meghaladja a 45 milliárd dollárt. E projektek közül kiemelkedik a csúcstechnológiás polimergyártás a horezmi régióban, egy kohászati üzem Karakalpaksztánban, egy földgázfeldolgozó komplexum a Kashkadarya régióban, valamint az ipari parkok a Bukhara és a Navoi régióban, tette hozzá az üzbég elnök. Mirziyoyev az orosz-üzbég gazdasági kapcsolatok jövőjével kapcsolatban azt is elmondta, hogy a Vlagyimir Putyin orosz elnökkel folytatott taskenti csúcson megállapodtak további 20 milliárd dollár értékű új együttműködési projektekről, amelynek keretén belül új ipari övezetek létrehozását tervezik. Az üzbég-orosz kapcsolatok terén Vlagyimir Putyin az e-kereskedelem gyors fejlődését hangsúlyozta, majd megjegyezte, hogy 2023 végén a Wildberries orosz online platformon Üzbegisztánban forgalmazott termékek teljes mennyisége 93%-kal nőtt 2022-höz képest, és elérte a 418 millió dollárt. Az orosz elnök azt is megjegyezte, hogy az üzbég piacon már több mint 3 ezer orosz érdekeltségű vállalkozás működik, ami minden ötödik külföldi tőkével rendelkező cég az országban. Emellett Putyin hangsúlyozta, hogy az Ivanovo régióban működő vállalkozások kiváló minőségű üzbég alapanyagokat használnak pamuttermékek és textíliák gyártásához.

Forrás: [Узбекистан и Россия реализуют новые проекты на \\$20 млрд.](#)

Türkmenisztán és Kazahsztán a kétoldalú együttműködés fejlesztéséről tárgyalt

Biznes Turkmenistan, 2024. május 28.

Rashid Meredov Türkmenisztán külügyminisztere Asznanában folytatott személyes megbeszélést Kasszim-Zsomart Tokajev kazah elnökkel. A találkozó során a felek megvitatták a türkmén-kazah kétoldalú együttműködés fejlesztésének kiemelt területeit. Tokajev elnök és Meredov külügyminiszter a megbeszélés során megerősítette azokat a célkitűzéseket, melyek mentén a Kazahsztán és Türkmenisztán a politikai-diplomáciai, kereskedelmi-gazdasági, kulturális-humanitárius kapcsolatait kívánja bővíteni, valamint hangsúlyozták a két ország közötti kormány-, parlament- és tárcaközi kapcsolatok elmélyítésének a fontosságát. Asznanában a Rashid Meredov és Kasszim-Zsomart Tokajev közötti találkozóval párhuzamosan politikai konzultációt is tartottak Türkmenisztán és a Kazahsztán külügyminisztériumai, melyek fő témája a regionális gazdasági, politikai és logisztikai kérdések köré összpontosult.

Forrás: [Туркменистан и Казахстан обсудили развитие двустороннего сотрудничества](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2024

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720